

ЛІТЕРАТУРА

1. Власова О.І. Педагогічна психологія: навч. посібник / О.І. Власова. – К.: Паропан, 2005. – 400 с.
2. Енциклопедія освіти / гол. ред. В.Г. Кремень; Акад. пед. наук України. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Хоружа Л.Л. Етична компетентність вчителя як основа реалізації гуманістичної парадигми освіти / Л.Л. Хоружа // Крок за кроком до життєвої компетентності; м-ли Всеукр. наук.-пошукової конф. 16-17 травня 2003 р. – 2003. – С. 102.
4. Хоружа Л.Л. Етичний розвиток педагога: навч. посібник / Л.Л. Хоружа. – К.: Академвидав, 2012. – 208 с.
5. Шабанова Ю.О. Педагогічна етика: для студентів магістратури за спец. 8.000005 “Педагогіка вищої школи”: конспект лекцій / упор. Ю.О. Шабанова. – Д.: Національний гірничий університет, 2008. – 13 с.

REFERENCES

1. Vlasova O.I. Pedagogichna psykholohiya: navchal'nyy posibnyk / O.I. Vlasova. – K.: Paropan, 2005. – 400 s.
2. Entsyklopediya osvity / Akad. ped. nauk Ukrayiny; hol. red. V.H. Kremen'. – K.: Yurinkom Inter, 2008. – 1040 s.
3. Khoruzha L.L. Etychna kompetentnist' vchytelya yak osnova realizatsiyi humanistychnoyi paradyhmy osvity / L.L. Khoruzha // Krok za krokom do zhytlyevoyi kompetentnosti: materialy Vseukrayins'koyi naukovy-poshukovoyi konferentsiyi, 16-17 travnya 2003 r. – 2003. – S. 102.
4. Khoruzha L.L. Etychnyy rozvytok pedahoha: navchal'nyy posibnyk / L.L. Khoruzha. – K.: Akademydav, 2012. – 208s.
5. Shabanova Yu.O. «Pedagogichna etyka» dlya studentiv mahistratury za spetsial'nisty 8.000005 Pedagogika vyshchoyi shkoly: konspekt lektsiy / upor. Yu.O. Shabanova. – D.: Natsional'nyy hirnnychy universytet, 2008. – 13 s.

Н.И. СТАНИСЛАВЧУК. ФОРМИРОВАНИЕ ЭТИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ

В статье рассматривается понятие этики и принципы формирования этической компетентности в высшей школе. Сосредоточено внимание на закономерностях, таких как: направленность обучения и воспитания на решение задач формирования этической компетентности студентов; деятельностный характер обучения и воспитания; единство ценностно-мотивационной сферы студентов; взаимосвязь процессов образования и нравственного самосовершенствования. Выделяются основные рекомендации исследуемого понятия.

Ключевые слова: этика, компетентность, этическая компетентность.

N.I. STANISLAVCHUK. FORMATION THE ETHICAL COMPETENCE OF STUDENTS IN HIGHER EDUCATION

The article examines the concept of ethics and principles of ethic competence in high school. The emphasis is on laws, such as focus on training and education on the tasks of the forming ethical competence of students; the activity character training and education; the unity of values and motivational sphere of students; the interconnection processes of education and the moral improvement. We distinguish the main recommendations of the studied concepts.

Key words: ethics, competence, ethic competence.

Рекомендовано до друку.

Д-р. пед. наук, проф. О.В. Безкорвайна.

Одержано редакцією 18.05.2017 р.

УДК: [378. 147: 159. 9 - 051]: 159. 922. 86 - 056. 49

Г.О. ЛУЦИК

ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО РОБОТИ З ПІДЛІТКАМИ, СХИЛЬНИМИ ДО ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ЯК ТЕОРЕТИЧНА ПРОБЛЕМА

У статті висвітлено теоретичні погляди науковців щодо сутності поняття «готовність майбутніх психологів до роботи з підлітками, схильними до девіантної поведінки». Зміст зазначеного поняття розкривається у контексті розуміння такої готовності як результату підготовки майбутніх психологів до професійної діяльності.

Ключові слова: підготовка; готовність; майбутні психологи; підлітки, схильні до девіантної поведінки; підготовка майбутніх психологів до професійної діяльності; готовність майбутніх психологів до роботи з підлітками, схильними до девіантної поведінки.

Кожне суспільство стикається з проблемою відхилення окремих людей від встановлених ним норм і правил, розробляє різноманітні механізми (правові, адміністративні, педагогічні), які більш або менш успішно спрямовують їх до нормовідповідної поведінки. З розвитком психологічної науки набувають все більшого значення чинники психологічного впливу на девіантів, що зумовлює необхідність спеціальної підготовки психологів, спроможних до його успішної реалізації. Особливої уваги з боку таких професіоналів потребують підлітки, оскільки їхні схильності до девіацій є значною мірою спричиненими особливостями вікового розвитку і саме вони чи не найбільше піддаються негативним впливам сучасного соціуму.

У зв'язку з цим підготовка майбутніх психологів до роботи з підлітками, схильними до девіантної поведінки є обов'язковою складовою їхньої професійної підготовки, а питання готовності до такої діяльності становить інтерес для педагогічної науки і практики. Готовність до професійної діяльності як завдання професійної підготовки майбутніх психологів є предметом наукового аналізу багатьох учених. Її сутність висвітлюють О. Бондаренко, Ж. Вірна, В. Волошина, Ю. Демідова, Л. Долинська, П. Горностаї, К. Крикля, С. Максименко, В. Панок, В. Рибалка, Н. Чепелева, Б. Якимчук.

© Г.О. Луцик, 2017

Значний внесок у вивчення проблеми готовності зробили дослідники, які аналізували різні аспекти готовності студентів до професійної діяльності у галузі освіти (Л. Гапоненко, С. Литвиненко, Ю. Пелех, С. Цуприк) та соціальної роботи (В. Безпалько, А. Капська, Г. Першко, М. Ярошко).

Важливі дані щодо сутності готовності майбутніх психологів до роботи з різними категоріями людей можна почерпнути в працях Т. Жванії, Л. Прудкої, А. Руденюка, Р. Скірко, Я. Чаплака.

Особливе значення для розуміння досліджуваного феномену мають роботи, присвячені питанням підготовки студентів вищих навчальних закладів до виховної діяльності з неповнолітніми (Н. Бугаєць, О. Дубасенок, Г. Троцько) та до роботи з важковиховуваними дітьми (О. Абдулліна, Л. Венланде, Г. Магомедов, М. Малькова, А. Мальцев, В. Оржеховська, Т. Федорченко), характеристики особливостей профілактики девіантної поведінки неповнолітніх (В. Афанасьєва, І. Козубовська, Т. Колесіна, І. Парфенович, Г. Пономаренко, М. Фіцула).

Висвітленню змісту готовності майбутніх психологів до роботи з підлітками, схильними до девіантної поведінки, допомагають результати досліджень, в яких пропонуються тлумачення девіантної поведінки, розкривається специфіка нормативних відхилень та правопорушень неповнолітніх (Н. Апетик, С. Белічева, О. Змановська, В. Кириченко, Ю. Клейберг, В. Ковальов, О. Лазоренко, Н. Максимова, С. Немченко, Т. Окушко, Д. Шамсутдінова, О. Шарапова).

У цій статті ми ставимо за мету розкрити сутність готовності майбутніх психологів до роботи з підлітками, схильними до девіантної поведінки.

Питання готовності до професійної діяльності має міжпредметний характер. Проте найбільший інтерес до нього виявляють дослідники в галузях педагогіки і психології. При цьому теоретичні трактування сутності готовності будуються, як правило, у контексті її розгляду як певного наслідку, результату процесу, пов'язаного зі здобуттям досвіду діяльності у тій чи іншій галузі життєдіяльності. Як з'ясувалось, більшість дослідників дотримуються думки про те, що підготовка – це процес утворення характеристик особистості, які дають змогу займатися тією чи іншою діяльністю, а готовність – це кінцевий результат цього процесу, який відображається у сформованій здатності діяти в опанованій сфері.

У науковій літературі підготовка трактується як запас знань, навичок та досвіду, які набуваються у процесі навчання чи практичної діяльності. Психологічна наука розширює уявлення про сутність готовності і характеризує її як приведення в активний стан усіх психофізіологічних систем людського організму, необхідних для ефективного виконання певних дій.

Дослідники одноставно визначають готовність як інтегральну властивість, що є результатом навчальної підготовки (Б. Павлишина, М. Ярошко) та характеризують її як динамічне утворення (С. Литвиненко), що формується через набуття професійних особистісних якостей, необхідних для здійснення ефективної педагогічної діяльності (Ю. Пелех) і базується на ціннісних установках, потребах мотивах особистості (О. Дишко).

Варто додати, що В. Сластьонін акцентував увагу на внутрішніх характеристиках сформованості готовності та визначив її як «особливий психічний стан, наявність у суб'єкта образу структури певної дії і постійної спрямованості свідомості на її виконання» [9, 78]. При цьому автор підкреслює системний характер готовності, що, на його думку, дає змогу розуміти це явище як синтез взаємопов'язаних компонентів, а саме – психологічної, науково-теоретичної, практичної та психофізичної готовності.

На думку Л. Кондрашової, готовність є комплексним явищем, що виявляється у єдності таких взаємопов'язаних особистісних характеристик, як «стан особистості, який постійно змінюється під час переходу від одного етапу формування до іншого, і складну якість особистості, що твориться сукупністю педагогічних умов, і цілісну систему зі складною структурою, що характеризує готовність за змістовим наповненням» [5, 12].

Ще ширшими є погляди на сутність готовності до професійної діяльності, сформовані в межах психологічної науки. Для пояснення досліджуваного явища її представники нерідко використовують не тільки поняття «готовність до дії», але й термін «психологічна готовність» і тлумачать останній (як це роблять М.І. Дьяченко та Л.А. Кандилович) як «професійно важливе та складне особистісне утворення, яке включає в себе: позитивне ставлення до професії, достатньо стійкі мотиви діяльності; адекватні вимогам професійної діяльності риси характеру, здібності, прояви темпераменту; необхідні знання, уміння, навички; стійкі професійно важливі особливості сприймання, пам'яті, уваги, мислення, емоційно-вольових якостей тощо» [3, 51].

При цьому дослідники, зокрема П. Горностай, наголошують на тому, що важливою ознакою психологічної готовності до професійної діяльності є наявність психологічних якостей, настанов і станів особистості, що в майбутньому дає змогу для успішної адаптації та оптимального виконання трудових завдань [2].

У контексті розгляду досліджуваної проблеми особливий інтерес викликають праці вчених, котрі аналізували питання професійної підготовки та забезпечення готовності майбутніх психологів до професійної діяльності на етапі навчання у вищих навчальних закладах: Ж. Вірної, Х. Дмитерко-Карабин, О. Пахомової, І. Руденюк, В. Семіченко, Р. Скірко, Н. Чепелевої, Н. Щербакової, Б. Якимчук.

Наголошуючи на важливості формування такої готовності, І. Руденюк [8] підкреслює її можливості щодо інтегрування у свідомості студентів розрізнених уявлень про майбутню діяльність, створення розгалуженої системи професійного самовираження студентів, підвищення їхньої фахової та професійної компетентності (Р. Скірко). Враховуючи викладені думки, варто погодитись з Б. Якимчук, котрий наголошує на тому, що готовність зазначеної якості формується в ході професійної підготовки студентів – психологів з урахуванням специфіки їхньої майбутньої професійної діяльності і є «цілеспрямованим потенціалом особистості, що включає їх переконання, погляди, мотиви, почуття, вольові та інтелектуальні якості, знання, навички та вміння» [11, 283].

У контексті визначення сутності готовності майбутніх психологів до одного з важливих аспектів їхньої професійної діяльності – до роботи з підлітками, схильними до девіантної поведінки, особливий інтерес викликають наукові розвідки, присвячені питанням підготовки студентів до такої діяльності.

Варто підкреслити, що вчені дотримуються думки про необхідність спеціальної підготовки майбутніх фахівців зазначеної галузі до роботи з девіантами підліткового віку і вважають, що сформованість необхідної готовності є однією з умов ефективної профілактики відхилень у поведінці зазначеної категорії осіб.

Згідно переконань М. Малькової [6] та В. Оржеховської [7] кінцевою метою формування готовності майбутніх фахівців до роботи з підлітками-девіантами має бути сформованість вміння і потреби творчого аналітичного мислення, розвитку творчих можливостей, від яких залежить успішне виконання професійних функцій.

Як вважають О. Товканець [10] та Р. Козубовський [4], готовність до роботи з девіантами визначається сформованістю такого психологічного утворення, як установка. Так, як зазначає Р. Козубовський, це явище треба розуміти як «позитивну установку на співробітництво і формування довірливих відносин під час надання допомоги» [4, 12]. Значно ширшим є трактування досліджуваного поняття, запропоноване Л. Венланде. Автор репрезентує його як прикінцеве цілісне активне особистісне утворення, що є синтезом мотиваційної, емоційно-вольової, розумової, операційної підготовленості особистості до здійснення корекційно-виховної роботи з підлітками-девіантами. При цьому, на думку дослідниці, підготовка до цієї роботи має розглядатися як «процес формування сукупності науково-педагогічних знань, професійно-педагогічних умінь, навичок, а також якостей особистості, що обумовлюють ефективне вирішення завдань корекційно-виховної роботи з підлітками девіантної поведінки» [1, 67].

Викладене дає змогу констатувати, що сутність готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності розглядається у наукових працях як результат процесу підготовки, що виявляється у сформованості інтегрального особистісного утворення, відображеного у певному рівні розвитку мотиваційної, емоційно-вольової, розумової, операційної сфер особистості, і уможливує успішне виконання професійних завдань.

Оскільки прояви девіантної поведінки підлітків визначаються як загальними закономірностями вікового розвитку, так і індивідуальними особливостями девіантів (Н. Апетик, В. Афанасьєва, І. Козубовська, Н. Максимова, І. Парфенович, Т. Федорченко, М. Фіцула), то на нашу думку, робота з підлітками, схильними до девіантної поведінки вимагає спеціальної підготовки майбутніх психологів, яка полягає у навчанні особливим прийомам та методам аналізу особливостей девіантів та їх поведінки, встановлення взаємовідносин з ними. Оскільки психолого-педагогічна профілактика та корекція девіацій є окремим специфічним напрямом роботи майбутніх фахівців, то в процесі їхньої підготовки у навчальному закладі варто враховувати особливості цього виду діяльності.

Відповідно мета підготовки майбутніх психологів до роботи з підлітками-девіантами бачиться у формуванні під час навчання у вищому навчальному закладі таких теоретичних знань, практичних вмінь, особистісних якостей, які у майбутньому уможливлять реалізацію ефективних профілактичних та корекційних заходів, спрямованих на попередження або ж усунення девіацій.

Таким чином, можливим є висновок, що підготовка майбутніх психологів до роботи з підлітками, схильними до девіантної поведінки є процесом, який забезпечує цілісне системне освоєння теоретичних знань, практичних вмінь та формування особистісних якостей, необхідних для реалізації ефективних профілактичних та корекційних заходів, спрямованих на попередження або ж усунення девіацій.

Тоді готовність (як результат підготовки) майбутніх психологів до роботи з підлітками, схильними до девіантної поведінки варто розуміти як інтегральне особистісне утворення, представлене належним рівнем розвитку розумової, емоційно-вольової, ціннісно-мотиваційної та операційної особистісних сфер, що забезпечує належну обізнаність та адекватну оцінку усіх аспектів такої роботи, спрямованість на її виконання й оволодіння необхідними для цього вміннями, навичками і здібностями.

Таким чином, забезпечення готовності майбутніх психологів до роботи з підлітками, схильними до девіантної поведінки становить важливе завдання їхньої професійної підготовки. Його виконання під час навчання студентів у вищих навчальних закладах потребує кропіткої і наполегливої праці з боку викладачів і студентів, спрямованої на формування системи необхідних знань, ціннісних критеріїв, емоційно-вольових та мотиваційних регуляторів, оволодіння способами і засобами реалізації досліджуваного аспекту професійної діяльності. Складність охарактеризованого завдання зумовлює необхідність подальших досліджень щодо виявлення оптимальних методик діагностики рівнів сформованості готовності майбутніх психологів з підлітками-девіантами. шляхів пошуку ефективних шляхів формування зазначеного особистісного утворення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Венланде Л.В.-В. Підготовка студентів університету до роботи з підлітками девіантної поведінки: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Лілія Вольдемар-Вікторівна Венланде; Одеський НУ ім. І.І. Мечникова. – Одеса, 2005. – 252 с.
2. Горностаї П.П. Формирование психологической готовности старшеклассников к педагогической деятельности: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Павел Петрович Горностаї. – К., 1988. – 18 с.
3. Дьяченко М.И. Психологические проблемы готовности к деятельности / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович. – Минск: Изд-во БГУ, 1976. – 175 с.
4. Козубовський Р.В. Підготовка майбутніх соціальних працівників до профілактики девіантної поведінки серед учнівської молоді в процесі волонтерської практики: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Ростислав Володимирович Козубовський; ДВНЗ «Ужгородський національний університет». – Тернопіль, 2014. – 23 с.
5. Кондрашова Л.В. Методика подготовки будущего учителя к педагогическому взаимодействию с учащимися: учеб. пособие для студ. пед. ин-тов / Л.В. Кондрашова; МГПУ им. В.И. Ленина. – М.: Прометей, 1990. – 150 с.
6. Малькова М.О. Формування професійної готовності майбутніх соціальних педагогів до взаємодії з девіантними підлітками: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.05 / Марина Олександрівна Малькова; Луганський НПУ ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2006. – 252 с.
7. Оржеховська В.М. Соціально-педагогічні основи профілактики правопорушень важковиховуваних учнів: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Валентина Михайлівна Оржеховська; Інститут педагогіки АПН України. – К., 1996. – 440 с.

8. Руденюк А.І. Структура готовності студентів-психологів до запобігання та подолання сімейних конфліктів / А.І. Руденюк // Проблеми сучасної психології: бірник наукових праць КПНУ ім. Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Випуск 11. – 2011. – С. 777-787.
9. Слостенин В.А. Профессиональная готовность учителя к воспитательной работе / В.А. Слостенин // Советская педагогика. – 1981. – №4. – С.76-84.
10. Товканець О. Готовність педагогів до роботи з важковиховуваними підлітками як умова профілактики девіантної поведінки / О. Товканець // Наук. вісник Ужгородського НУ. Сер. «Педагогіка, соціальна робота». – Вип. 27. – 2013. – С. 212-215.
11. Якимчук Б.А. Готовність майбутніх практичних психологів до професійної діяльності в закладах освіти / Б.А. Якимчук // Наук. вісник Херсонського ДУ. – Вип. 2. Т. 1., 2014. – С. 280-284.

REFERENCES

1. Vyelandye L.V.-V. Pidhotovka studentiv universytetu do roboty z pidlitkami deviantnoyi povedinky: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04 / Liliya Vol'demar-Viktorivna Vyelandye; Odes'kyi NU im. I.I. Mechnykova. – Odesa, 2005. – 252 s.
2. Hornostay P.P. Formirovaniye psikhologicheskoy gotovnosti starsheklassnykov k pedagogicheskoy deyatel'nosti: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk / Pavel Petrovych Hornostay. – K., 1988. – 18 s.
3. D'yachenko M.Y. Psikhologicheskyye problemy gotovnosti k deyatel'nosti / M.Y. D'yachenko, L.A. Kandybovych. – Mynsk: Yzd-vo BHU, 1976. – 175 s.
4. Kozubovs'kyu R.V. Pidhotovka maybutnikh sotsial'nykh pratsivnykiv do profilaktyky deviantnoyi povedinky sered uchniv'skoyi molodi v protsesi volonters'koyi praktyky: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk / Rostyslav Volodymyrovych Kozubovs'kyu; DVNZ «Uzhhorods'kyu natsional'nyu universytet». – Ternopil', 2014. – 23 s.
5. Kondrashova L.V. Metodika podgotovki budushhego uchitel'ya k pedagogicheskomu vzaimodejstviyu s uchashchimisja: ucheb. posobie dlja stud. ped. in-tov / L.V. Kondrashova; MGPU im. V.I. Lenina. – M.: Prometej, 1990. – 150 s.
6. Mal'kova M.O. Formuvannya profesiynoyi gotovnosti maybutnikh sotsial'nykh pedahohiv do vzyemodiyi z deviantnymy pidlitkami: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.05/ Maryna Oleksandrivna Mal'kova; Luhans'kyi NPU imeni Tarasa Shevchenka. – Luhans'k, 2006. – 252 s.
7. Orzhekhov's'ka V.M. Sotsial'no-pedahohichni osnovy profilaktyky pravoporushen' vazhkovykhovuvanykh uchniv: dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.01 / Valentyna Mykhalivna Orzhekhov's'ka; Instytut pedahohiky APN Ukrayiny. – K., 1996. – 440 s.
8. Rudenyuk A.I. Struktura gotovnosti studentiv-psikhohohiv do zapobihannya ta podolannya simeynykh konfliktiv / A.I. Rudenyuk // Problemy suchasnoyi psikhohohiyi. Zbirnyk naukovykh prats' KPNU imeni Ivana Ohiyenka, Instytutu psikhohohiyi im. H.S. Kostyuka NAPN Ukrayiny. – 2011. Vypusk 11. – S. 777-787.
9. Slastenyn V.A. Professyonal'naya gotovnost' uchytelya k vospytatel'noy rabote / V.A. Slastenyn // Sovet'skaya pedahohyka. – 1981. – № 4. – S.76-84.
10. Tovkanets' O. Hotovnist' pedahohiv do roboty z vazhkovykhovuvanymy pidlitkami yak umova profilaktyky deviantnoyi povedinky / O. Tovkanets' // Naук. visnyk Uzhhorods'koho NU. Ser. «Pedahohika, sotsial'na robota». – Vyp. 27. – 2013. – S. 212-215.
11. Yakymchuk B.A. Hotovnist' maybutnikh praktychnykh psikhohohiv do profesiynoyi diyal'nosti v zakladakh osvity / B.A. Yakymchuk // Naук. visnyk Khersons'koho derzh.un-tu. – Vyp. 2. Т. 1., 2014. – S. 280-284.

Г.А. ЛУЦИК. ГОТОВНОСТЬ БУДУЩИХ ПСИХОЛОГОВ К РАБОТЕ С ПОДРОСТКАМИ, СКЛОННЫХ К ДЕВИАНТНОМУ ПОВЕДЕНИЮ КАК ТЕОРЕТИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА

В статье представлены теоретические взгляды ученых на сущность понятия «готовность будущих психологов к работе с подростками, склонными к девиантному поведению». Содержание этого понятия раскрывается в контексте понимания такой готовности как результата подготовки будущих психологов к профессиональной деятельности.

Ключевые слова: подготовка; готовность; будущие психологи; подростки, склонные к девиантному поведению; подготовка будущих психологов к профессиональной деятельности; готовность будущих психологов к работе с подростками, склонными к девиантному поведению.

H.O. LUTSYK. FUTURE PSYCHOLOGISTS' READINESS TO WORK WITH DEVIANT TEENAGERS AS A THEORETICAL PROBLEM

Under current conditions of the society development, which are characterized by intensification of stressfulness and rising of the psychological stress level, the deviations in behavior of the certain part of the population of Ukraine are becoming more frequent, especially among teenagers, who, due to their psychophysiological features, are affected by the negative influences mentioned above perhaps the most. The issue of the readiness of future psychologists to work with deviant teenagers is of interest to scientists of different fields. Although the issue of future specialists' readiness as a pedagogical phenomenon stays relevant in modern science, it is still elaborated insufficiently. The formation of future psychologists' readiness to work with deviant teenagers is one of conditions of the educational process humanization that has personality-oriented nature. The effectiveness of preventive work with deviants depends on a psychologist's professional skills to a degree. Preparation of future psychologists is the process of system development of theoretical knowledge, practical skills and the personality characteristics needed to implement to work with deviant teenagers.

Future psychologists' readiness to work with deviant teenagers is an integral personal formation of mental, emotional and volitional, value-motivational personality traits, which is directed to perform professional assignments.

Key words: preparation, readiness, future psychologists, teenagers, predisposition to deviant behavior, preparation of future psychologists to the profession, readiness future psychologists to work with deviant teenagers.

Рекомендовано до друку.

Д-р. психол. наук, проф. В.М. Ямницький.

Одержано редакцією 05.06.2017 р.